

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΚΕΡΝΙΤΖΗΣ (=ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ)

Ὁ ἀξιότιμος κ. Γεώργιος Παπανδρέου, πρώην Γυμνασιάρχης, συγγράψας κατὰ τὸ 1906 τὴν *Καλαβρυτινὴν Ἐπιτελεῖδα*, ἐν ἰδιαιτέρῳ κεφαλαίῳ (Ε') ἠσχολήθη μὲ τὴν ἐπισκοπὴν Καλαβρυτῶν (ἢ Κερνίκης, Κερνίτζης, Κερνίτσης, Τζερνίτζης ἢ Τζερνίκης) καὶ μὲ τοὺς ἐπισκόπους (σελ. 75) αὐτῆς. Τὸ ἄνω κεφάλαιον ὁ συγγραφεὺς συμπλήρωσεν ἀρκούντως κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς *ἱστορίας* (σελ. 137 καὶ ἐξῆς) *τῶν Καλαβρυτῶν*. Ἐν τῷ τελευταίῳ πονήματι τοῦ φιλοπόνου ἀνδρὸς ἀνευρίσκει τις καὶ κατάλογον τῶν ἐπισκόπων Καλαβρυτῶν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν συντεταγμένον. Ἀπὸ τοῦ 1316 μέχρι σήμερον ἀναφέρονται 21 ἐπίσκοποι. Δεύτερον κατὰ σειρὰν ἐπίσκοπον Κερνίτσης ἀναγράφει τὸν *Ἰωάννην* (ἔτ. 1510), μαρτυρούμενον ὑπὸ τινος ἐπιγραφῆς σωζομένης (;) ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαιῶ. Τρίτον ἀναφέρει τὸν Κερνίκης *Θεοδόσιον* (ἔτ. 1578), μεταβάντα εἰς Πάτρας πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ διερχομένου ἐκεῖθεν Πατριάρχου Ἱερεμίου (ἱστορία Πατρῶν Στ. Θωμοπούλου σελ. 353). Μεταξὺ ὁμως τῶν ἀνωθεν μνημονευθέντων ἐπισκόπων, δεόν νὰ προσθέσωμεν καὶ ἄλλον ἐπίσκοπον, μαρτυρούμενον ὑπὸ τινος κώδικος (ἀριθ. 28) τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζωγράφου—Ἀγίου Ὁρους. Ὁ κώδιξ εἶναι χαρτῶος εἰς σχῆμα δον καὶ ἐγράφη κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα. Περιέχει λόγους Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, Ἀνδρέου Κρήτης, Θεοδώρου Στουδίτου, Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, καὶ ἄλλα τινὰ ἄλλων. Ἐν τέλει ὁ κώδιξ γράφει τὰ ἐξῆς ἀξιοσημεῖωτα (πρβλ. Κατάλογον Ἀγιορειτικῶν Κωδικῶν ὑπὸ Σπυρ. Λάμπρου. Ἀθῆναι ἔτ. 1888 τομ. Α' μέρος Α' σελ. 122). «Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Διονυσίου πόνοσ. Ἐγράφη διὰ ἐξόδου τοῦ Θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου *Κερνίτζης κυροῦ Νεοφύτου* τοῦ ἐξ Ἀθηναίων ἔτους ἹϞϞϞ γϞ Ἰνδ. ιγ μηνι ἈθγούστϞ κβ'».

Κατὰ ταῦτα ὁ κατάλογος τῶν ἐπισκόπων Κερνίτσης δεόν νὰ συμπληρωθῇ καὶ διὰ τοῦ «ἐξ Ἀθηναίων» «*Νεοφύτου*», ἀμμάσαντος κατὰ τὸ 1555 καὶ δι' ἐξόδων αὐτοῦ γραφέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28 κώδικος τῆς Μονῆς Ζωγράφου. Πιθανῶς ὁ Κερνίτζης *Νεόφυτος* νὰ εἶναι πνευμα-

τικὸν τέκνον τοῦ ὁμωνύμου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν **Νεοφύτου** τοῦ Α' (1492), διότι τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀρχῆς καὶ ἀκμῆς ἀμφοτέρων δὲν εἶναι μακρόν.

Ἄλλ' ὁ κατάλογος τῆς ἐπισκοπῆς Καλαβρῦτων τοῦ φιλόστοργου κ. Γ. Παπανδρέου πρέπει νὰ συμπληρωθῇ διὰ τῆς προσθήκης καὶ ἑνὸς ἀκόμη ἐπισκόπου, τοῦ «Κερνίτσης» **Ἀρσενίου** (1582). Οὗτος εἶναι γνωστὸς ἐξ ἑνὸς ἐγγράφου καθορίζοντος λεπτομερῶς τὰ ὄρια τῆς Ἐπισκοπῆς, καὶ ὑπογραφομένου οὐ μόνον ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄλλων κληρικῶν καὶ σημαίνοντων λαϊκῶν τῆς ἐπισκοπικῆς περιφερείας (Λεξικὸν Ἐλευθερουδάκη τόμ. 7 σελ. 546).

Ἐκ τούτων μανθάνομεν ὅτι ἡ ἐπισκοπὴ ἐπιτελοφερεῖτο κατ' ἀρχὰς μόνον «Κερνίτσης», βραδύτερον δὲ ὡς «Κερνίτσης καὶ Καλαβρῦτων» ἢ καὶ «Διακοφτοῦ».

Κατὰ ταῦτα ὁ ἐπισκοπικὸς Κατάλογος Καλαβρῦτων—Αἰγιαλείας πρέπει νὰ καταρτισθῇ οὕτω :

- 1) Κερνίτσης **Νικόλαος** (;) Μαλωταῶς (ἔτ. 1316').
- 2) Κερνίτσης **Ἰωάννης** (ἔτ. 1510).
- 3) Κερνίτσης **Νεόφυτος** (ἔτ. 1555).
- 4) Κερνίτσης (οὕτω) **Θεοδόσιος** (ἔτ. 1578).
- 5) Κερνίτσης **Ἀρσένιος** (ἔτ. 1582).
- 6) **Δεόντιος**
- 7) **Ἡλίας**.
- 8) Κερνίτσης **Παρθένιος** (ἔτ. 1638).
- 9) Κερνίτσης **Ἀρσένιος** (ἔτ. 1640).
- 10) Κερνίτσης **Κωνσταντῖνος** (Ἀρχιεπίσκοπος ἔτ. 1654).
- 11) Κερνίτσης **Δεόντιος** (ἔτ. 1690).
- 12) Κερνίτσης καὶ Καλαβρῦτων **Ἡλίας** (Μηνιάτης, Ἀρχιεπίσκοπος ἔτ. 1711-1714).
- 13) Κερνίτσης καὶ Καλαβρῦτων **Δανιὴλ** (ἔτ. 1770).
- 14) Κερνίτσης **Παρθένιος** (ἔτ. 1776).
- 15) Κερνίτσης **Κύριλλος** (1785).
- 16) Κερνίτσης καὶ Καλαβρῦτων **Προκόπιος** (ἔτ. 1801).
- 17) Κυναίθης (εἶτα Καλαβρῦτων καὶ εἶτα Καλαβρῦτων καὶ Αἰγιαλείας, (βλέπε, Ἐπισκοπικὴ Γεωγραφία Ἰ. Μπούα σελ. 15—16) **Βαρθολομαῖος**, ὁ ἀπὸ ἐπισκόπου πρώην Μοσχονησιῶν (ἔτ. 1833—61).
- 18) **Φιλόθεος** (οὐχὶ Θεόφιλος ὡς, κατὰ τυπογραφικὸν σφάλμα ἴσως, γράφεται ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου) Οἰκονομόπουλος (ἔτ. 1861).

Οὗτος ἦτο πρότερον Ἀ΄ Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐχειροτονήθη διὰ τὴν ἐπισκοπὴν Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας κατὰ μῆνα Δεκέμβριον τοῦ 1861 εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος **Βαρθολομαίου** (βλέπε Συλλογὴν Ἐγκυκλίων Ἱερᾶς Συνόδου ὑπὸ Σ. Γιαννοπούλου σελ. 190, 202, 217, 873).

19) **Εὐθύμιος** Ἀλεξανδρόπουλος, χειροτονηθεὶς, ἐκ Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1868 (ἐνθ. ἀν. σελ. 218, 811) καταγόμενος ἐξ Ἀγριδίου Νωνάκριδος (ἔτ. 1868—1889).

20) **Φιλάρτος** Γιαννούλης, ἐκ Βελλᾶς Φελλόης (29 Ἰουνίου 1901 Μαρτίου 1907, ἐνθ. ἀν. σελ. 960).

21) **Χαρίτων** Κανελλόπουλος (ἔτ. 1907—1911).

22) **Τιμόθεος** Ἀναστασίου (ἔτ. 1912—1917 καὶ 1920—1931), καὶ

23) **Θεόκλητος** Παναγιωτόπουλος, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Τιμοθέου (ἔτ. 1931—). Αἱ χρονολογίαι τοῦ ἀξιοτίμου κ. Γ. Παπανδρέου ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους ἐπισκόπους εἶναι ἐσφαλμέναι, διότι ὁ Φιλάρτος δὲν ἀπέθανε κατὰ τὸ 1905, οὐδὲ ὁ Χαρίτων ἐχειροτονήθη κατὰ τὸ 1906, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Τιμόθεος κατὰ τὸ 1910.

Ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης καὶ μετὰ τὴν προσθήκην τῶν μνημονευθέντων δύο (ἀριθ. 2) ἀγνώστων ἄχρι τοῦδε ἐπισκόπων, ὁ κατάλογος εἶναι λίαν ἐλλειπής.

Ἀσφαλῶς ἡ ἔρευνα καὶ ὁ χρόνος θὰ συμπληρώσουν τὰ μεγάλα κενὰ τῶν ἐπισκόπων τῆς ἱστορικῆς Μητροπόλεως Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας.

Ἀθῆναι τῆ. 15—1—35

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ—ΚΑΡΥΚΗ